

Översikt över rekommenderade smittskyddsåtgärder mot luftvägsvirus i vård och omsorg

Denna översikt är en regionalt bearbetad och nedkortad version av Folkhälsomyndighetens vägledning [Åtgärder mot smittspridning av virusorsakade luftvägsinfektioner inom vård och omsorg](#). För mer information hänvisas till vägledningen i sin helhet.

Patient med symtom på luftvägsvirusinfektion

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Placering av patient	Patienter och omsorgstagare med misstänkt eller bekräftad virusorsakad luftvägsinfektion bör, så långt det är möjligt, inte vistas med andra patienter eller omsorgstagare förrän de bedöms som smittfria		X
Provtagning av patient/omsorgstagare med symtom inom vård och omsorg	PCR-prov tas när behandlande läkare bedömer att diagnos har betydelse för fortsatt patienthandläggning, exempelvis då det kan vara aktuellt att ge antiviral behandling till patient eller exponerade. Prov kan också tas om diagnos kan ha betydelse för fortsatta vårdhygieniska åtgärder, exempelvis om patienter behöver dela rum. Observera att väntan på provsvar aldrig får fördröja eller förhindra att patienten får den vård eller behandling som hans eller hennes tillstånd kräver		X

Patient med symtom på luftvägsvirusinfektion, forts

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Smittsamhetsbedömning av patient utan immunosuppression	En patient med luftvägsinfektion betraktas som smittfri när följande kriterier är uppfyllda: A. 5 dagar efter symtomdebut och, B. feberfrihet i minst 24 timmar och, C. klinisk förbättring Smittsamhet vid influensa kan beräknas ha upphört om patienten har fått antiviral behandling i minst tre dagar och varit stabilt förbättrad avseende influensasymtom under de senaste 24 timmarna. Om en person inte har några symtom alls men ändå tagit prov bedöms personen som smittsam från provtagningsdatum.		X
Smittsamhetsbedömning vid immunosuppression, IVA-vård mm	Patienter med bekräftad covid-19 och immunosuppression eller kritisk sjukdom som vårdats på IVA, behöver en individuell bedömning. Som riktmärke bedöms smittsamheten låg vid mer än 1 dygns feberfrihet, stabil klinisk förbättring och minst 14 dagar efter symtomdebut. För barn, särskilt spädbarn och immunosupprimerade med RS-virusinfektion, rekommenderas smittförebyggande åtgärder under hela sjukhusvistelsen på grund av långvarig virusutsöndring.		X
Munskydd för patient	Vuxen patient med luftvägssymtom som behöver vistas utanför rummet för t.e.x. transport rekommenderas munskydd om det inte finns medicinska hinder		

Skyddsutrustning för personal

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Skyddsutrustning för personal vid omhändertagande av patient med luftvägsvirusinfektion (covid-19, influensa, RS-virus, övriga luftvägsvirus)	Basala hygienrutiner Munskydd klass IIR på rummet. Visir/skyddsglasögon vid risk för stänk (inom 2 meter). I vissa situationer med ökad smittrisk, exempelvis vid lång exponeringstid hos kraftigt hostande patient, vid intubation eller vid andningsgymnastik rekommenderas andningsskydd (FFP2 eller FFP3) i stället för munskydd.	X	

Godkänt
2025-09-11
Giltigt t.o.m
2028-09-11

Versionsnummer
13.0
Diarienummer

Smittförebyggande åtgärder för personal

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Stanna hemma vid symtom, munskyddsanvändning och avstånd	Personal med nyttillkomna symtom på luftvägsinfektion rekommenderas stanna hemma och kontakta sin chef. Personal kan återgå efter allmän förbättring och feberfrihet sedan minst ett dygn. Verksamheten behöver göra en risk-nyttabedömning vid lindriga/ospecifika symtom hos personal, där konsekvenser för frånvaro samt hänsyn till känsliga patienter och epidemiologiskt läge tas i beaktande. I vissa lägen kan munskyddsanvändning för personal vara ett alternativ. Verksamheter med särskilt känsliga patienter har som tidigare egen rutin vid personalsjukdom. Vid utbrott eller utbrottsrisk på en enhet rekommenderas snabbt införande av tillfällig kontinuerlig munskyddsanvändning för personal. Ökad smittspridning av luftvägsinfektioner i samhället medför ökad risk för smittspridning i vården, varför särskilt låg tröskel för införande av munskydd rekommenderas under virussäsong. Vid utbrott/utbrottsrisk på en enhet bör personal sträva efter att hålla avstånd till varandra, exempelvis i personalrum och vid möten.	X	

Godkänt
2025-09-11Giltigt t.o.m.
2028-09-11Versionsnummer
13.0

Diarienummer

Säkra besök

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Säkra besök	Verksamhetens egna rutiner gäller. Vid utbrott/misstänkt smittspridning av luftvägsinfektion på en enhet bör besökare informeras om detta. Besökare bör vara friska, men undantag kan göras vid särskilda skäl.		X

Patienter utan symtom

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Provtagning av patienter utan symtom	Ingen rekommendation om provtagning		X